

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 12. Memento mei Domine. Tam excellens est huius Latronis fides, vt in aliquo vincat Patriarcharum imo & Abrahæ fidem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

D. Arc. ter: & voluntas: *Conuerit se aliquis, dimisit cel-*
um, turbantur, & ad mortem usque commo-
uentur solo crucis audito nomine. Gentilibus?
Insultum adstant, & ut mentis errandem
explodunt: quod Dominus ut malefactor pro
seruo occumbat, patiaturque abiectione: Nos
prædicamus Christum crucifixum, ludæis quidem
scandalum, gentilibus autem insultriam.
1. Cor. 1.
23.
Hæc est illa fides (testante D. Ambr.) huius
lætronis eminentissima, quæ utraque hæc con-
fiteatur, quando iam creditum erant operosiora:
nec enim tunc Christus miracula faciebat in
diuinitatis suæ signaculum, sicut in vita: nec
se gloriosum ostendebat sicut in Transfigura-
tione: sed ea tantum patiebatur, quæ notum
videbantur aliena, sed insuper omnino creden-
dis de ipso contraria. Nihilominus hic & in hoc
statu credit eum Deum verum, unde & illi no-
men Deo proprium imponit, nempe Dominus
absolutè. *Domine*: deinde Regem proclamatur reg-
norum non huius vitæ terrenorum: iam enim
liquido constabat Christi temporalem vitam ter-
minari finemque accipere, sed æternorum: nec
non declat, quod hæctenus mundus ignora-
uerat, mysterium scilicet crucis ad excellentiam ten-
dere glorificationem, non autem opprobrium
adferre patienti: tandem eius præco clamant in-
nocentiam testaturque innocium mori, & pec-
cata luere alienas: *Nihil mali gessit. Et. Domine*
memento mei Et. magna planè (testem produco
D. Ambr.) Et admirabili fides, quæ Christum cru-
ifixum glorificari magis creditur quam pati.
Sec. 11.
11.

§. 12. Memento mei Domine. Tam excel-
lens est huius lætronis fides, ut in aliquo
vincti Patriarcharum imo & Abrahæ fidem.

Secundo perpendamus, eminentem huius
lætronis fidem in quo singulariter illa re-
spendet quam sic extollit D. Ambr. *Magna*
& perfecta fides in latrone fuit, magna planè &
incomparabilis. Cuius hæc dat rationem: etenim
articulus fidei nostræ omnium grauissimus ac
difficillimus hic est, ut credamus, quod ille,
qui moriebatur claus in cruce confixus per
manus hostium suorum, verus erat Dei filius,
quodque pro illis toroque redimendo mundo
moriebatur. Ardua credit quisquis hoc credi-
derit. Præcipit hoc Dominus propheta suo E-
zechiele prædicare, ut ille responderet: Domi-
ne, mihi quis aures huic præbebit fidei: vel cui
persuaderi poterit, Dominum illum esse glo-
rie, qui tantis obrutus doloribus poenitque
cre. moritur: & eum esse vitæ auctorem qui in cru-
ce suam perdit ignominiosus? & eum esse æter-
nz Misericordiam Deum, qui de probrolo slipite
decidit tantam sustinet abiectionem? Domi-
ne, quis creditur audire nos? Et breuiter Domi-
ni cui reuelatum est: non est ei species, neque de-
cor, vidimus enim & non erat aspectus Et. D. Paul
chripit crucis mysterii præconium, & hic non par-
va occurrunt difficultati: cui hoc prædicabitur?
Ludæi: hoc ipsi scandalum habent & offendi-

culum, turbantur, & ad mortem usque commo-
uentur solo crucis audito nomine. Gentilibus?
Insultum adstant, & ut mentis errandem
explodunt: quod Dominus ut malefactor pro
seruo occumbat, patiaturque abiectione: Nos
prædicamus Christum crucifixum, ludæis quidem
scandalum, gentilibus autem insultriam.

Hæc est illa fides (testante D. Ambr.) huius
lætronis eminentissima, quæ utraque hæc con-
fiteatur, quando iam creditum erant operosiora:
nec enim tunc Christus miracula faciebat in
diuinitatis suæ signaculum, sicut in vita: nec
se gloriosum ostendebat sicut in Transfigura-
tione: sed ea tantum patiebatur, quæ notum
videbantur aliena, sed insuper omnino creden-
dis de ipso contraria. Nihilominus hic & in hoc
statu credit eum Deum verum, unde & illi no-
men Deo proprium imponit, nempe Dominus
absolutè. *Domine*: deinde Regem proclamatur reg-
norum non huius vitæ terrenorum: iam enim
liquido constabat Christi temporalem vitam ter-
minari finemque accipere, sed æternorum: nec
non declat, quod hæctenus mundus ignora-
uerat, mysterium scilicet crucis ad excellentiam ten-
dere glorificationem, non autem opprobrium
adferre patienti: tandem eius præco clamant in-
nocentiam testaturque innocium mori, & pec-
cata luere alienas: *Nihil mali gessit. Et. Domine*
memento mei Et. magna planè (testem produco
D. Ambr.) Et admirabili fides, quæ Christum cru-
ifixum glorificari magis creditur quam pati.
Sec. 11.
11.

Crebro Redemptor noster contendit hoc
crucis mysterium hominibus explicare, prædi-
cens, se in illa moriturum, sed ad nominis sui
sanctificationem & exaltationem: unde semper
hoc verbo utebatur, exaltati pro crucifigi: *Oportet*
exaltari filium hominis. Ego si exaltatus fuero à
terra omnia traham ad meipsum. Hoc Iudæi non
intellerunt: iudicabant enim ex legis inter-
pretatione, mori in cruce aliud esse non posse,
quam finem accipere & deleri & esse malefici-
um: quinimo & ipsi sanctissimi Apostoli in
hoc mysterio adeo tudes fuisse arguuntur, ut si-
cut ipse D. Luc. testatur, dicente illis hoc Chri-
sto clarissime & explicitè, nec vnumquidem ver-
bam perceperunt, quinimo die quodam prædi-
cante Christo mortem suam in cruce, D. Petrus
se illi opposuit eumque redarguit, quasi con-
tus, ut caneret palinodiam, mutaretque sen-
tentiam: Et assument enim Petrus caput inuerepa-
re eum, dicens: absit à te Domine non erit tibi hoc.
Ob quem causam Saluator illum durus excepit,
eum sibi accusans a iustificatione, & hebetè ac idio-
tam

vice quadam apparuit illi de celo gloria splor
ditissimus, alias iterum per Angelos sua ma-
estate coruscantes, & qui vt tales semetipsum
illo conferebant, imo in se personam Deo ro-
præstantes: *Credidit Abraham Deo sed non
illi de celo loquenti: Et per sanctos Anglos post
renit, Et de propria auctoritate legem dant. Cre-
didit Iacob sed Dei maiestatem intus intus
super mylticam illam scalam, cui mille milia
Angelorum famulabantur ascendentes per eam
& descendentes: & dicere licuit quodam modo
Vidi Dominum facie ad faciem. Credidit Moyses
Deo, sed in medio rubi ad eius loquenti, & in-
ter magnificas voces, terrificum tonitruum cla-
gorem, & tremenda nimis tonitrua appa-
rebat. Credidit Moyses, sed de medio ignis loquenti, in ta-
be clangere & tonitruis. Credidit illi Iesus
quem vidit per excelsum admodum throno reseden-
tem, vestibus adeo pretiosis iustitiam, ve-
rum sinitibus: totam repleverat celestium
Seraphinis circumspatiis adstantibus & ad
tantam tremoribus altitudinem: Vidi Dominum
sedentem super solium excelsum & elevatum, &
plena erat circumstantia maiestatis eius. Cre-
didit illi Ezechielus sed cum vidisset eum super
Cherubinos maiestate conspicuos resedentem,
& admirandis vultibus insignes: ita vt solus
hoc sufficeret, vt infidelis qui hoc videret
illi non adhiberet, amodo se videret illum
credere ei fidelissimus: Crediderunt reuer-
pheta, sed Dominum in tuentes sciri: videre possit
erat humana natura, Et que etiam infidelis
raus pronocare.*

III.

Fides La-
tronis ex-
tollitur.

D. B. R.

Ser. 1. De
vita in
B. A. Ser. 2.
in Epi-
phan.

Luc. 24.

24.

D. Av.

Ser. 12.

de Temp.
Tem. 10.

IV.

Patriar-
charum
fidem
vicit,

Hoc inquit D. Ambrosius quod Apostolis a-
deo difficile & arduum fuit intelledu, post trien-
nium in classe tanti præceptoris consumptum,
modo momento temporis Latro cepit & intel-
ligit: *Christum crucifixum glorificari magis credi-
dit, quam pati. Mori cernit illum in cruce, &
testatur eum ad regnum tendere: Cognovit ait
D. Bern.) Ites regni esse crucem. O Latronem
omni sapiente sapientiore (exclamat D. Bern.)
quis te docuit mortem Christi in cruce, viam
illi esse sue glorificationis? Credidit discipuli
viam esse perditionis & ignominie, vt dixe-
runt illi tendentes in Emmaus: Nos sperabamus
Et, quos vt mente captos Dominus testatur:
quia mysterium hoc non capiebant inspicites:
O stulti & tardi corde ad credendum Et, Nonne
hoc oportuit pati Christum, & ita intrare in glo-
riam suam? Non cadit hoc in discipulos, & il-
lud ipsum iam Latro constituit: *Alia res, & an-
ni ad hunc aitione digna, Quis indicavit tibi quo-
niam oportet Christum pati, & sic intrare in
gloriam suam? Hoc credere & quidem in tali
occasione, fidem arguit, laudatque eminentissi-
mam. Quid de hac Ambrosius, Hac perfecta fides
est Christum in cruce non reum, sed Deum credere
Quid D. August. Fernebas impietas, persequen-
tium, exultabat impietas blasphemantium: contri-
tio, livores, & vulnera solum Christum hominem
extensio Et, potum confixio per omnia infirmita-
tem homini asserbat, vulneraque quantum ascen-
debant hominem, tantum abscondere Deum. Apo-
stolis post divina miracula asphyantibus, solus hic
non acque sit scandalo crucis & mortis, solus hic
tepsus est maestatu, qui scitis probatus doloris.**

Hinc colligit D. Chrys. al quo modo huius
Latronis fidem superare antiquorum omnium
fidem, illis licet fides annumeretur Abrahæ,
qui pater fidei appellatur: audebo plura, imo &
eam quam hæcenus habuerunt Apostoli, Magna
laudatur indubie fides in antiquis illis Patriarchis
amicis Dei singularibus, quam merito prædicat,
& extollit D. Paul. ponderans singulorum fidem
in singulari, verumtamen ego, sic præfatus
Doctor, inuenio fidem latronis ceteris palmam
exipere. Credidit, inquit, Abraham Deo, sed

Porto credidit hic Latro, nedum illum
illud, quod pluribus fidem veterum habuerunt
& in Christo credentibus, occulo familiaris
perdendi, etiam illi qui tanta fide crediderunt,
& in ea sic imbutus erat, vt D. Thomas alijque
Apostoli: Iste vero vidit Saluatorem non supra
throno regali, non a dorari in Templo, non de celo
loquentem, non per Angelos dissonantem, sed in
na scierant Latroni. Videri in tormento, Et tan-
quam in gloria adorari: vt det in cruce, & regni
quasi in caelis sedentem: videt condemnatum &
gem turuocat, dicens: memento me Domine Et.
Non credidit (inquit prædictus D. Chrys.) in
regno videri Christum, non illum videri fulgentem
non illum videri de celo resplendentem, non videri
manifestantes Angelos. *Ecce ex libro dicam, non
vidit libere ambulatorem sed videri eum in cruce
aut enim bibentem acetum, videri enim semper videri
tum, videt enim confixum ad crucem, videt eum pro-*

nam multum: Deus meus, Deus meus, respice in me, quare me dereliquisti? Et sic credidit.

Etiam ob rationem præferunt D. Chryso-
 st. & D. Aug. b. fidem huius Latronis illi, qua ha-
 rens Apoll. crederent, dicuntque quod illos
 post se longe relinquit. Crediderunt illi, quan-
 do viderunt miracula: *Crediderunt in eum dis-
 cipuli eius, inquit D. Ioan. referens miraculum
 parvam ad nuptias: quinimo sæpius, testan-
 tes Euang. viso celebris ac prodigiolo quo-
 dam miraculo, oblata illis vel minima difficul-
 tate fides in illis aliquomodo claudicans: visu-
 bant hoc etenim indicat Euang. Erat cor eo-
 rum obturatum: Exempli gratia, quando patra-
 to viique miraculo parvam, Dominus aquas
 perambulatos periculis crepturus, esse phan-
 tasma crediderunt, & fugam arripissent, si
 quædam mari parisset: & cum ita sit, quod d
 non D. Petrus videt maris volumina calcan-
 tes, quamvis fides lux virtute & ipse quoque
 pelagi fluctus premat, ad eorum tamen turbam
 statim, & movit, illique fides elanguit: *Vident
 enim quædam, timuit, & cum coepisset mergi,
 clamavit: Et in tantum ut necesse fuerit ut
 Christus tum omnipotentis manu fulciet, eripe-
 reque submersioni. Huic suffragatur D. Aug.
 Etia inter signa quæ videntur, & miracula
 nonnulla, & acclamantibus, aliquid in discipulis
 non iam videri turbabant, & non Christum sup-
 plere quodammodo: considerantibus, in Latrone fi-
 de nonnulla committit.**

Tandem eo tempore, quo omnes Apolloli
 in passione offendunt & scandalum passi sunt,
 prædicantis illi Christi vaticinium. Omnes
 in scandalum patierunt in me in nocte ista: Laro-
 hic eorum scandalum passus est sed illud ipsum
 eodem modo Apollolis lapis est offensionis, illi
 modo sui coelestis occasio confessionis. Audite
 D. Ambrosium, *Christum in cruce positum credidit, &
 postquam alio scandalum factis, illi ad fidem pro-
 fuit. Dominum non erat miracula facientem,
 non illi constare manuum eius potestas, non in-
 teritu eorum lumen cæco restituit, non ad-
 fuit quando impositis digitis aures surdo redin-
 tegavit, non vidit dum unico verbo vitam
 mortuis imperavit: & nedom eum non conspicit
 super aquas ambulantem, imo potius intuetur
 eum aquas passum sic absortum, ut exclamare
 crederet: Post in altitudinem maris, & tempestas
 dicitur: Non vultum illius intuetur in istar tolis
 tel. autem, ut illum viderunt tres sanguine
 discipuli in transfiguratione, sed congelato jam
 cooperatum, oculos obsecratos, contracta labia,*

pectus erectum. Vestimenta illius non conspi-
 cit candori nivis æqualia, sed illis denudatum,
 quæ sibi milites dispersunt, & si per tunicam
 fortem mittunt cui spoliolum obueniat, corpus
 cernit vibiibus plagisque eruenturum. Cælos
 non miratur apertor & super eum descenden-
 tem Spiritum S. in specie columbar, sicut D. Ioa-
 præcursor illius & Baptista, sed convolutos &
 tenebrosa caligine cooperatos, capiti illius im-
 minet corona senibus hispida tempora perfo-
 diens: nihilominus talis est fidei illius obutus,
 ut sub his diuinis detegat diuitias, verbi æterni
 essentiam, cælorum maiestatem Patrique glo-
 riam ineffabilem. O quales ocelos!

Quod videt aliquis solem in nostro Hemi-
 spherio lux h. cis radios emittentem, non mira-
 mur: imo potius magnæ cæcitatæ foret argu-
 mentum illum non videre splendens: porro
 quod oculos haberet adeo lynceos, ut ipsum
 nubibus opertum, & ad alterum Hemi-
 spherium apud Antipodas transgressum, inter ipsam
 & nos interiaccute tota terræ rotunditate &
 profunditate penetrans obscuritatem, & eisdem
 corpus densissimum, illum atramentum intueretur,
 & sub ea radiis illius cerneret fulgentissimos:
 quam non admirationem talis vitæ infere-
 hominibus? Quis lynx, vel quos Hispani vo-
 cant (Cabori) ad hoc potuit attingere? Christus
 Redemptor noster in mundo luxit: ut sol radios
 eumbrans diuinæ lucis suæ clarissimos ex operi-
 bus quæ faciebat admiranda: *Qui portans
 benefaciendo, & sanando omnes oppr. Ius à Diabolo,
 sic loquente D. Petro. Qui ad tales illum distin-
 ctæ non cognouit, talpa cæcior arguitur: ta-
 lesque vates accusavit eos, qui tunc illum mi-
 nimè cognouerunt, quod ex malitia, quæ ob-
 cæcabantur, contrixit testatur: *Excæcavit eos
 malitia eorum. Nunc autem eum telluris obscu-
 ritate conegatur, tormentis, inquam, doloribus,
 subannationibus, iniecto illi vibicum livo-
 rumque passi obferissimis, quo plures etiam
 ex amicis illi & addictissimis, qui prius probè
 nouerant, eum modò abnegarunt, similes ami-
 cis Iob: etenim dum eum ad Herquiliolum
 cernunt eiectum, leprâ à planta pedis vsque ad
 verticem conspersum, & ab illo lato, quo prius
 regio fulgebat, sic alienum: *Cum eleuasset ocu-
 los, non cognouerunt eum, & eorum nomine pro-
 pheta loquitur: *Non est species ei neque decor, Ipa 33.2
 unde nec reputauimus eum. Nunc, inquit Diuus
 Ambrosius, dum sol illi suæ lucis radios ab-
 condit, nec apparet prædipis signisque splendidi-
 dus: *Est sol ut illius lumen factum, quod eum sit.*****

VI. Comp. 120.

27. 10. 38.

Sap. 2. 27.

Iob. 2. 20.

Ipsa 33. 2.

Ser. 9. 2.

perua.

peruadit & cognoscat oculis fidei latro, & inter tot horrendas crucis penas patefaciat cœli gloriam, in suprema illa omnium abiectione Dei maiestatem, in tam dolorosa morte beatorum vitam, quodque ille qui à vulgaris ciuilibet hominis conditione tantum aberat. Rex esset absolutus, primogenitus aternitatis glorie princeps: & eo tempore, quò cuncti nominis eius vilipendunt dignitatem: eum adoret, prædicet & confiteatur: hæc est ita hæc est fides quâ nulla perfectior.

33 D. AYO Ser. 120. de temp. Tom. 10. D. BER Ser. 2. de Epiph. Iubr. 11. Iud. 6. 36.

Eam ob rem D. Aug. Angelicos vocat eius oculos: Solus est hic iesus mirificatus qui factus probatur doloris inuisibilem Deum, Angelice jam oculis videt. Accedit D. Bern. qui fidem illius appellat oculatam, oculosque lynceos, Videte quàm oculata sit fides, quàm lynceos oculos habeat. Vidit Regem summum pauperis contemptum habitum, per angustiam crucis crucis facientem iter in regnum suum, agnouit sub pauperis habitu regis latere opes. Quis videat Ducem populis inuictum Gedeon, cuius fidei Diuus Paulus extollit encomium, qui ad credendum petit signum, & illo concessio posuit aliud priori contrarium? Quis Moysem, quem cum Dominus pl. bi præficit ducem vniuersi: & alterum demonstrat prodigium, & mille conspectis mirabilibus, missus à Deo non videns nisi rupem durissimam, & populum incredulum & tumultuarium ita hæret ambiguus, vt hunc in illo Deus defectum morte casti gauerit. Hæc autem nec vnum nec secundum videat signum: nec videt nisi Christum ita nudum, populum circumstantem teo furor in eum irrisoribus potiusque debæchantem, & necum illi fidem non derogat sed modò credit, modò distindte cognoscat, modò clarè confiteatur. O fidem consummatam, o fidem perfectam Abrahæ fide noninferiorem! Hanc sic D. Paul. exaggerat: quod in spem contra spem credidit, non roboratus est fide, nec considerauit corpus suum mortuum esse, sed confortatus est fide, dant gloriam Deo. Promittit illi Deus filiorum generationem, qui numero stellas cœli superent, & arenas maris, seipsum inuenit & attendit annis gratum, nihilominus indubi antè credit quidquid Deus asserit illi que promittit futurum, idque multò certius quàm quod auribus percipit, & videt oculis. Tantam mitemini fidem. O Latronem, nisi fallar, huic Abrahæ fidei palmam eripit: nunc etenim cum illius statum attendat ita Regno, diuinitati & glorie contrarium: Contra spem in spem credidit, & morientem illum ut

VIL. Fidem etiam Abrahæ p. xcur. it. Rom. 4. 18.

viuæ cognoscat auctorem, in oculis illi tenuis cernit cœli gloriam, & sanctorum beatitudinem, in illa ignominia & vituperio famam credit decus & honorem, & hic inexplicabilis dedit gloriam Deo: Dant gloriam Deo. O quanta hæc Deo gloria, talis à Latrone, & quanta tempellate confessio. Si fides mulieris languis fluxum patientis audire à Salvatore mirum: Fides tuare saluam fecit. Si matris Choroze pro filia fides deprecantis opatum hoc multum responsum: Magna est fides tua, fiat tibi sicut tuas. Si fidem sic Christus miratus est. Cœlestium vt testaretur: Non inueni tantam fidem in spem, quale de Latrone huius fereret fide illum inuicium, non dubito quin illi hoc diceret quod dixit Hieremias: Multa est fides tua: non solus Magna, sed Multa: quia comprehendit multam fidem Prophetarum, Patriarcharum, Apostolorum, Martyrum, & eorum omnium qui fide ceteris præcellerunt, in qua sic reprobos intercurrit, vt in ea perfectionis apicem inaccessum. Audiamus D. Augustini de hac testimonium: Tanta fuit eius virtus, (scilicet fides) ut similem non inueniret Dominus in spem, immo forsita in vniuersa forbe.

§. 13. Spes eius perfecta est, que promittitur meretur multò nobilium, quàm quod Dominus spondit Phineas.

Tertio: perfectus hic Latro laudatur in spe, in qua non minari dignus est admiratione, & post se relinquit sanctorum maximam partem, quando quidem hæc tantæ temporis præfuit, quo illi, qui illum habebat eandem perdidit. Eleganter sic Apollonius crucem Christi fuisse scandalum & Iaphetis offensionis Iudæis, Gentibus autem scandalum: Vt vbi crucis Iudæis quidem scandalum, Gentibus autem fuit iactura. Ex Iudæis multi de Christo crediderunt, quòd regnatus esset, colunt à seruitute Romanorum erepturus: vt patet eo, quòd eum voluerint in Regem inuenerunt, viso miraculo panum. Pociò quàm panem eum viderant cruci affixum, scandalum fuit, & abierunt, dixeruntque: jam actum est in illo: quinimo & hoc inter alia illi impingebant: Rex israel est, de se iudat de cruci hoc in tantum, vt etiam hic offenderet nonnulli eius discipuli, vt patet in tendentibus in Emmanus, dixerunt enim de Christo Latro: Erat vir potens in opere & sermone coram Deo.